

Fiskehelseplan

Avdeling:	Matfisk
Navn på firma og område:	Ballangen Sjøfarm as, Ofoten
Lokaliteter og lokalitetsnummer:	Jevik (26495) Pundsvik-I (45060) Kvernes (28196) Tjukkeneset (31077) Tortenneset (31297)
Versjon nr:	2
Sist revidert:	22.11.2021
Signatur tilsynsførende veterinær/ fiskehelsebiolog:	Harald Kristoffersen

Fiskehelseplanen skal finnes på lokaliteten, og gjelder til enhver tid for alt personale på lokaliteten, inkludert besøkende.

Fiskehelseplanen skal være signert av tilsynsførende veterinær/
fiskehelsebiolog.

Fiskehelseplanen oppdateres årlig, eller hvis det er nødvendig å oppdatere innholdet (f.eks. introduksjon av nye medisiner, ved nye forebyggende eller korrigerende tiltak, osv.).

Emneoversikt

Fiskehelseplan	1
Biosikkerhet (Orden, renhold og hygiene)	3
Holde fisken sunn	4
Holde patogener ute	5
Minimalisere spredning av sykdom innad	5
Sykdomsutbrudd/ akutt dødelighet	6
Virussykdommer: IPN, PD, ILA, HSMB, CMS	7
Bakteriesykdommer: Furunkulose, Vibriose, Kaldtvannsvibriose, Vintersår	7
Vannkvalitet	8
Overvåking av fiskehelsestatus	8
Dokumentasjon/ registreringer fiskehelse	9
Kontroll på lakselus	10
Kontroll av restmengde legemidler i filèet	11
Håndtering av legemidler og kjemikalier	11
WHO og Animal Aquatic Health Code	12
Tillatte medisiner og behandlinger	13
MRL-referanselinker	14
Nevneverdige hendelser på generasjonen	14

Biosikkerhet (Orden, renhold og hygiene)

Formål:

Holde et rent og trygt miljø for fisken og redusere eksponering mot, introduksjon og spredning av smittsomme sykdommer.

Forebyggende tiltak:

- Båter, flåter og anlegg skal holdes ryddig og rene. Renholdsplan skal følges (nivå grønn).
- Utstyr som brukes til dødfisk skal være adskilt fra utstyr som brukes på levende fisk eller være tilstrekkelig rengjort og desinfisert før bruk på levende fisk.
- Unøddig trafikk av eksterne båter i anlegget eller besøkende skal unngås.
- Alle, besøkende eller ansatte, skal sluses inn i anleggssonen

Korrigerende tiltak:

- Beredskapsplanverk
- Renholdsplan rød sone

Ansvar:

Driftsleder

Prosedyre – dokumentnummer

Beredskapsplaner Ballangen Sjøfarm

Prosedyre for montering, ettersyn og vedlikehold matfisk - 273 4.7.2.4 Prosedyre for renhold og hygiene - flåte, anlegg, båter og tilhørende utstyr

4.7.2.6 Renholdsplan - matfisk (ink båt, ensilasje og dødfiskutstyr)

4.7.6.3 Prosedyre for daglig røkting av rognkjeks

Prosedyre for daglig ettersyn og røkting matfisk- 341 4.7.7.2 Prosedyre for håndtering av dødfisk, svimere og ensilasje

4.7.2.3 Prosedyre for ekstern båttrafikk i anlegget

4.7.2.1 Prosedyre for besøkende - matfisk

3.2.1 Prosedyre for risikovurdering

4.7.2.5 Hygieneinstruks - matfisk

2.5.2.1 Kompetansekrav - matfisk

4.7.3.5 Kravspesifikasjon eksterne smoltlevernadører Ballangen Sjøfarm og Cermaq

4.3.1.1.3 Prosedyre for renholdskontroll av brønnbåt ved smoltføring

4.7.3.1 Prosedyre for levering og mottak av smolt

4.6.2.5 Prosedyre for kontroll, ettersyn og renhold av not

4.1.1. Prosedyre for driftsplan og rapportering om drift matfisk

4.7.7.7 Prosedyre for helsekontroll - matfisk

4.7.7.14 Prosedyre for ivaretagelse av fiskevelferd og -helse 4.1.8 Prosedyre for Real-time RT-PCR screening

Prosedyre for brønnbåt inn og ut av sykdomssoner - 1334

Holde fisken sunn

Formål:

Å holde fisken så sunn som mulig er viktig for å holde sykdom ute eller redusere risikoen for spredning av sykdom.

Forebyggende tiltak:

- Kontroll med predatorer utføres fortløpende og ved behov.
- Fisken skal ha tilgang på rett mengde med fôr hver dag. Fôr skal være tilpasset størrelse og livsstadium.
- Hvis rognkjeks er i bruk skal denne føres hver dag for hånd og evt. ved bruk av automat.
- Helsefôr for å forebygge påslag av lakselus, utvikling av sår eller redusere omfanget av hjerterelaterte lidelser kan kun brukes etter avtale med produksjonsledelsen og Fiskehelseavdelingen.
- Unødig håndtering av fisken og stressbelastninger skal unngås.

Korrigerende tiltak:

- Hvis fiskens helsetilstand tilsier dette kan man benytte Boost.
- Medikamentell behandling benyttes kun hvis det er behov og etter samråd med Fiskehelsepersonell.
- Ved økt dødelighet/sviming øker man frekvensen på plukking av dødfisk/svimere

Ansvar:

Driftsleder

Prosedyre – dokumentnummer

Samme referanser som under Biosikkerhet

4.5.5 Prosedyre for samspill mellom dyr og fugler

4.7.5.1 Prosedyre for fôring - matfisk 4.7.7.12 Prosedyre for sulting - matfisk

4.7.5.2 Prosedyre for fôrmottak, lagring og kontroll av fôr

4.4.2.4 Prosedyre for bruk av legemidler og håndtering av legemiddelrest og - avfall

4.7.6.3 Prosedyre for daglig røkting av rognkjeks

Holde patogener ute

Formål:

Sikre at smitte ikke blir introdusert til anleggene våre

Forebyggende tiltak:

- Unødig bruk av eksternt utstyr og båter skal unngås.
- Utstyr og båter som skal tas inn i anlegget skal være tilstrekkelig rengjort og desinfisert.
- Besøk til anlegget skal være avtalt og avklart på forhånd og besøkende skal benytte seg av lokalitetens egne klær og eget utstyr.
- Biologisk materiale skal ikke tas inn i eller ut fra anlegget.

Korrigerende tiltak:

- Beredskapsplanverk

Ansvar:

Driftsleder

Prosedyre – dokumentnummer

Samme referanser som under biosikkerhet

Minimalisere spredning av sykdom innad

Formål:

Tilstrekkelig renhold og hygiene, samt fornuftig dødelighetshåndtering er viktig for å holde fisken frisk og eksponert for så lite smitte som mulig.

Forebyggende tiltak:

- Unødig bruk av eksternt utstyr og båter skal unngås.
- Utstyr og båter som skal tas inn i anlegget skal være tilstrekkelig rengjort og desinfisert.
- Besøk til anlegget skal være avtalt og avklart på forhånd og besøkende skal benytte seg av lokalitetens egne klær og eget utstyr.
- Biologisk materiale skal ikke tas inn i eller ut fra anlegget.

Korrigerende tiltak:

- Beredskapsplanverk

Ansvar:

Driftsleder

Prosedyre – dokumentnummer

Samme referanser som under biosikkerhet

4.4.2.4 Prosedyre for bruk av legemidler og håndtering av legemiddelrest og - avfall

Sykdomsutbrudd/ akutt dødelighet

Formål:

Sikre at man håndterer utbrudd av sykdom eller akutt dødelighet effektivt slik at det får minst mulig konsekvens for resten av fisken i anlegget, nærliggende anlegg og villfisk

Forebyggende tiltak:

- Som nevnt under: Holde fisken sunn, Holde patogener ute, Vannkvalitet og Overvåking av fiskehelsestatus

Korrigerende tiltak:

- Frekvensen på røkting av dødfisk og svimere økes.
- Ledelsen, Mattilsynet, Fiskehelsepersonell og andre aktører varsles.
- Årsaksforhold oppklares.
- All unødig trafikk inn og ut av anlegg og håndtering av fisk unngås.
- Syk fisk skal ikke flyttes.
- Renholdsplan - nivå gul/rød
- Beredskapsplanverk
- Medikamentell behandling iverksettes hvis dette er nødvendig.
- Enheter med smitte, sykdom og høy dødelighet isoleres, blir vurdert nødslaktet eller destruert/sanert avhengig av årsak og omfang.

Ansvar:

Driftsleder, leder sjø, leder fiskehelse og settefisk, Regionansvarlig fiskehelse Nordland

Prosedyre - dokumentnummer

Samme referanser som under biosikkerhet

Virussykdommer: IPN, PD, ILA, HSMB, CMS

Bakteriesykdommer: Furunkulose, Vibriose, Kaldtvannsvibriose, Vintersår

Formål:

Redusere omfanget av smitte av bakterie- og virussykdommer.

Forebyggende tiltak:

- Smolten skal ved utsett være vaksinert mot IPNV, furunkulose, vibriose, kaldtvannsvibriose og vintersår forårsaket av Moritella viscosa (feks. Pentium Forte Plus, Alphaject micro 6, Alphaject 6.2, Alphaject micro 7 ILA).

- Hvis det brukes rognkjeks i anlegget skal denne være vaksinert mot vibriose.

- Som nevnt under: Holde fisken sunn, Holde patogener ute, Vannkvalitet og Overvåking av fiskehelsestatus

- Månedlig screening av 20 stk fisk for PD-virus

Korrigerende tiltak:

- Frekvensen på røkting av dødfisk og svimere økes.

- Ledelsen, Mattilsynet, Fiskehelsepersonell og andre aktører varsles.

- Årsaksforhold oppklares.

- All unødig trafikk inn og ut av anlegg og håndtering av fisk unngås.

- Syk fisk skal ikke flyttes.

- Renholdsplan - nivå gul/rød

- Beredskapsplanverk

- Medikamentell behandling iverksettes hvis dette er nødvendig.

- Enheter med smitte, sykdom og høy dødelighet isoleres, blir vurdert nødslaktet eller destruert/sanert avhengig av årsak og omfang.

Ansvar:

Driftsleder, leder sjø, leder fiskehelse og settefisk, Regionansvarlig fiskehelse Nordland

Prosedyre – dokumentnummer

Samme referanser som under biosikkerhet

Vannkvalitet

Formål:

God vannkvalitet og et godt situasjonsbilde på alger og maneter er en forutsetning for god fiskehelse og velferd.

Forebyggende tiltak:

- Vannkvalitet dvs temperatur, salinitet, alger, maneter og begroing skal overvåkes regelmessig.
- Varsle linjeleder ved observasjon av misfarging av havet og maneter.
- Nøtene skal rengjøres regelmessig

Korrigerende tiltak:

- Beredskapsplanverk
- Frekvens på røkting av dødfisk og svimere økes.
- Føringen stoppes eller justeres ned.
- Vannet prøvetas for å oppklare årsaksforhold

Ansvar:

Driftsleder

Prosedyre – dokumentnummer

Beredskapsplan for Ballangen Sjøfarm

Overvåking av fiskehelsestatus

Formål:

Regelmessig overvåking av fisken for tegn på lidelser eller sykdom er kritisk for å ha kontroll med fisken helsestatus.

Forebyggende tiltak:

- Fiskens adferd, oppførsel og lidelser skal overvåkes hver dag. (Gjelder både laks og rognkjeks).
- All dødfisk skal klassifiseres etter dødelighetsårsak i Fishtalk. Bruk dødfiskveilederen.
- Lokaliteten skal ha regelmessige tilsyn og prøvetaking av autorisert fiskehelsepersonell. Både rognkjeks og laks skal undersøkes ved tilsynet.

Korrigerende tiltak:

- Fiskehelsepersonell varsles ved episoder og akuttbesøk gjennomføres.
- Utvidet prøvetaking utføres for å oppklare årsaksforhold.

Ansvar:

Driftsleder og Fiskehelsepersonell

Prosedyre – dokumentnummer

4.7.7.7 Prosedyre for helsekontroll - matfisk
3.5.1 Beredskapsplaner for Ballangen Sjøfarm
4.7.4.1 Prosedyre for lusetelling
4.7.7.14 Prosedyre for ivaretagelse av fiskevelferd og -helse

Dokumentasjon/ registreringer fiskehelse

Formål:

Sikre at nedtegnelsen av fiskens helse og velferdsstatus på anlegget til enhver tid er sikret og tilgjengelig for personell på anlegget, og for annet relevant personell.

Forebyggende og korrigerende tiltak:

- Dødelighet, dødelighetsårsak og alle behandlinger skal loggføres i Fishtalk.
- Rapporter fra tilsynsførende Fiskehelsepersonell, diagnoser fra Veterinærinstituttet, og/eller prøvesvar fra andre fiskehelseanalytelaboratorier (PatoGen analyse AS, Labora, Akvalab, Pharmaq analytiq) oppbevares på lokalitet og skal være kjent av alt driftspersonell.

Ansvar:

Driftsleder

Prosedyre - dokumentnummer

4.7.7.7 Prosedyre for helsekontroll - matfisk

4.7.7.5 Prosedyre for journalføring - matfisk

Helserapporter

Screeningrapporter

4.7.2.1 Prosedyre for besøkende - matfisk

4.4.2.4 Prosedyre for bruk av legemidler og håndtering av legemiddelrest og - avfall

Kontroll på lakselus

Formål:

Ha oversikt over og kontroll på parasittstatus i anlegget.

Forebyggende tiltak:

- Lakselus skal telles ukentlig på 20 stk fisk fra hver merd og registreres i Fishtalk. Samme som under overvåking av fiskehelsestatus.

- Luseskjørt

- Rognkjeks

- Påslagshemmende fôr kan kun brukes etter avtale med produksjonsledelsen og i samråd med Fiskehelsepersonell

Korrigerende tiltak:

- Ved 0,2-0,3 kjønnsmodne hunnlus iverksettes tiltak i enkeltmerder (ikke-medikamentelt) eller hele anlegget (medikamentelt eller ikke medikamentelt).

- Avlusning ved bruk av legemidler.

- Avlusning ved bruk av ikke medikamentelle tiltak (Hydrolicer, Ferskvann, Thermolicer, Optilicer)

Ansvar:

Driftsleder og Fiskehelsepersonell

Prosedyre - dokumentnummer

4.7.4.9 Samordnet plan for lusebekjempelse i Nordland Nord 4.7.4.10 Vedlegg til samordnet plan for lusebekjempelse - sone 7 - Ballangen

4.7.4.8 Prosedyre for samordnet kontroll og bekjempelse av lakselus

4.7.4.1 Prosedyre for lusetelling

4.7.4.4 Prosedyre for avlusning med lukket presenning

4.7.4.3 Prosedyre for avlusning ved bruk av Slice

4.4.2.4 Prosedyre for bruk av legemidler og håndtering av legemiddelrest og - avfall

4.7.4.7 Prosedyre for bekjempelse av lakselus med nedsatt følsomhet/resistens mot legemidler

4.7.4.2 Prosedyre for rapportering av lakselus

4.7.6.1 Prosedyre for forberedelser på utsett og mottak av rognkjeks

4.7.6.3 Prosedyre for daglig røkting av rognkjeks

4.7.6.2 Prosedyre for utsett av rognkjeksskjul

4.7.4.11 Prosedyre for avlusning ved bruk av Ikke Medikamentelle Metoder (IMM - Optilicer, Hydrolicer og Ferskvann)

Kontroll av restmengde legemidler i filèet

Formål:

Sikre at fisk som går til slakt ikke har rester av legemidler i filèet, eller et nivå som er lavere enn en tilhver tid gjeldende MRL-verdien for legemiddelet.

Forebyggende tiltak:

- Det skal tas ut filèetprøver (NQC-snitt) for MRL-analyser av fiskegrupper det er benyttet legemidler gitt i fôret før gruppen går til slakt, tidligst 3 mnd. før slakt.

Korrigerende tiltak:

- Ved rest mengde eller mistanke om restmengde legemiddel, eller ved MRL-verdier over gjeldende grenser skal fisken holdes tilbake, og oppfølgingprøver taes ut i samråd med fagavdelingene i CEQN (Kvalitet eller Fiskehelse).

Ansvar:

Driftsleder

Prosedyre - dokumentnummer

4.4.2.4 Prosedyre for bruk av legemidler og håndtering av legemiddelrest og - avfall

Håndtering av legemidler og kjemikalier

Formål:

Sikre at man kun bruker legemidler og kjemikalier som til enhver tid er godkjent, at bruken kun er slik som foreskrevet av tilsynsførende Fiskehelsepersonell. At man ikke bruker legemidler/kjemikalier unødig, og at håndteringen er på en slik måte at fiskehelsen, brukerens helse, og miljøet ikke står i fare.

Forebyggende tiltak:

- All unødig bruk unngås
- All bruk dokumenteres i Fishtalk

Korrigerende tiltak:

- Bortsett fra regelmessig bruk av bedøvelse og sedasjon, skal bruk av legemidler kun foregå når fiskens helse- og eller velferds-tilstand strengt tatt tilsier dette.
- Alt legemiddel skal være rekvirert av autorisert Fiskehelsepersonell.
- All bruk av legemiddel og evaluering av utførte behandlinger skal utføres i samråd med og som instruert av rekvirerende Fiskehelsepersonell.

Ansvar:

Driftsleder

Prosedyre - dokumentnummer

4.4.2.4 Prosedyre for bruk av legemidler og håndtering av legemiddelrest og - avfall
4.4.2.2 Prosedyre for lagring, håndtering og bruk av kjemikalier og gasser

WHO og Animal Aquatic Health Code

Formål:

Oversikt og tilgang til "Critically important Antimicrobials for Human Medicine" og "Aquatic animal health code".

<https://www.oie.int/en/standard-setting/aquatic-code/access-online/>

<https://www.who.int/foodsafety/publications/antimicrobials-sixth/en/>

Table 1: Se MRL-referanselinker for fullstendige nettstedsadresser bakerst i fiskehelseplanen.

Tillatte medisiner og behandlinger			
Legemiddel	Aqui S vet.	Benzoak	Alphamax
Aktiv substans	Isoeugenol	Benzokain	Deltametrin
Indikasjon	Sedasjon/bedøvelse	Bedøvelse/avlivning	Lakselus
Leverandør	Scanvacc	ACD Pharmaceuticals	Pharmaq
Administrasjonsmåte	Bad	Bad	Bad
Dose	Sedasjon: 0,3-0,4 ml/100L Bedøvelse: 1,9-2,6ml/100L	15-20ml/100L	0,2ml/1000L
Tilbakeholdelsestid	2 døgngreder	7 døgngreder	5 døgngreder
MRL	6mg/kg	No established	na
MRL-referanse	MRL Aqui S	MRL Benzoak	MRL Alphamax
WHO classification antimicrobials 5th rev 2016	na	na	na
MT-nummer No	10-8077	97-4919	99-8073
Legemiddel	Betamax	Azasure vet.	Salmosan vet.
Aktiv substans	Cypermtrin	Asametifos	Asametifos
Indikasjon	Lakselus	Lakselus	Lakselus
Leverandør	Novartis	Neptune Pharma Limited	Fish Vet Group
Administrasjonsmåte	Bad	Bad	Bad
Dose	0,3ml/1000L	0,2g/1000L	0,2g/1000L
Tilbakeholdelsestid	20 døgngreder	10 døgngreder	10 døgngreder
MRL	na	No established	
MRL-referanse	MRL Betamax	MRL Azasure	MRL Salmosan
WHO classification antimicrobials 5th rev 2016	na	na	na
MT-nummer No	00-8506	13-9411	13-9882
Legemiddel	Slice	Finquel vet.	Floracpharma vet.
Aktiv substans	Emmamektin benzoat	Trikainmesilat	Florfenicol
Indikasjon	Lakselus	Bedøvelse/Avlivning	Bakteriell sårinfeksjon
Leverandør	MSD Animal Health	Scanvacc	Skretting
Administrasjonsmåte	Oral	Bad	Oral
Dose	3,3mg/kg, 5mg/kg, 10mg/kg	Sedasjon: 15-30mg/L Anestesi: 50-60mg/L Rask anestesi: 80-135mg/L	2g/kg
Tilbakeholdelsestid	175 døgngreder	25 døgngreder	150 døgngreder
MRL	100 µg/kg	na	1000 µg/kg
MRL-referanse	MRL Slice	MRL Finquel	MRL Floracpharma
WHO classification antimicrobials 5th rev 2016	na	na	Highly important (Criterion 2 only)
MT-nummer No	99-4254	02-1257	8035

MRL-referanselinker	
Aqui S	http://www.ema.europa.eu/docs/en_GB/document_library/Maximum_Residue_Limits_-_Report/2011/05/WC500106362.pdf
Benzoak	https://www.felleskatalogen.no/medisin-vet/benzoak-vet-acd-pharmaceuticals-as-546770
Alphamax	https://www.fsai.ie/uploadedFiles/Legislation/Food_Legislation_Links/Veterinary_Medicines,_Animal_Remedies,_Control_of_Illegal_Substances_and_PO/Consol_Reg2377_90.pdf
Betamax	
Azasure vet.	
Salmosan vet.	
Slice	
Finquel vet.	
Floracpharma vet.	

Nevneverdige hendelser på generasjonen
Betydelige arbeidsoperasjoner som kan ha stresset fisken (f.eks. overlining, flytting, etc..)
Avlusninger (når og metode)
Diagnoser/påvisninger av bakterier og virus
Andre kommentarer på hvordan generasjonen har gått